

Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра історичного краєзнавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
з науково-педагогічної роботи
та соціальних питань і розвитку
_____ В. М. Качмар

ПРОГРАМА МУЗЕЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ

для студентів другого курсу
спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
освітня програма: “Середня освіта (Історія)”

Програма затверджена
Вченою радою історичного факультету
_____ 2025 р. протокол № ____

Львів-2025

Автор:

Федик Іван Ігорович, доцент Кафедри історичного краєзнавства

Керівник практики:

Федик Іван Ігорович, доцент Кафедри історичного краєзнавства

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри історії України
Протокол №8 від 31 березня 2025

Завідувач Кафедри історичного краєзнавства _____ проф Голубко В. Є.

Мета і завдання практики

Мета практики:

Метою музейно-педагогічної практики є формування у студентів професійних компетентностей, необхідних для роботи в музейних, архівних та освітніх установах, а також набуття практичного досвіду в організації, проведенні та популяризації музейної, архівної й педагогічної діяльності. Практика спрямована на поєднання теоретичних знань, здобутих під час навчання, з реальними умовами професійної діяльності, зокрема в сфері викладання історії, археології, музеєзнавства.

Завдання практики:

Ознайомлення студентів із базами практики, їхньою структурою, специфікою діяльності, нормативною документацією та функціонуванням музейних і архівних установ.

Формування навичок аналітичної, експозиційної, фондової, дослідницької та освітньої роботи в музеї.

Залучення студентів до виконання практичних завдань у межах музейної та педагогічної діяльності: обробка фондів, участь у створенні експозицій, організація освітніх заходів тощо.

Розвиток професійної комунікації, вміння планувати і проводити навчальні заняття, виховні заходи, екскурсії та інші форми роботи з різними категоріями відвідувачів, у тому числі школярами.

Вивчення сучасних методів та технологій музейної педагогіки, зокрема інноваційних та інтерактивних форм подання історичного матеріалу.

Розвиток здатності інтегрувати знання з психології, педагогіки, історії, археографії, музеєзнавства у професійну діяльність.

Удосконалення навичок ведення звітної документації, рефлексії результатів власної роботи, оформлення щоденника та підготовки підсумкової презентації.

Опис практики.

Найменування показників	Характеристика практики за формами проходження
Навчання	заочне
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курс	другий
Семестр	четвертий
Кількість змістових компонентів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	6
Обсяг годин:	180
Тривалість	2 тижні
Форма семестрового контролю	залік

База практики

Музей історії Університету

Завдання практики відповідно до компетентностей.

Інтегральна компетенція

Здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні виклики в галузі історії, краєзнавства та музеєзнавства в контексті професійної діяльності чи академічних зусиль, що вимагає впровадження теоретичних основ і методологічних підходів, які ґрунтуються на гуманітарних підходах, при цьому відрізняючись багатогранністю та невизначеністю умов, з якими стикаються.

Загальні компетенції

Уміння визначати, формулювати та вирішувати проблеми.

Здатність до абстрактного міркування, критичного аналізу та синтезу даних.

Уміння шукати та критично оцінювати інформацію з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання до практичних сценаріїв.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Уміння автентифікації історичних артефактів та історичної документації для збереження, дотримуючись встановлених професійних стандартів. Уміння керувати археографічними ініціативами та ефективно функціонувати в архівних, музейних та науково-дослідних установах у суворій відповідності до інституційних протоколів та нормативної бази.

Уміння застосовувати міждисциплінарні знання з педагогіки та історичних наук разом із методологічним досвідом у викладанні історії для забезпечення високоякісних результатів навчання у відповідності з сучасними навчальними планами та положеннями Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

Уміння проектувати та структурувати навчальний процес шляхом виваженого вибору педагогічних інструментів, методів та організаційних стратегій, з особливою чутливістю до потреб різноманітних учнів, у тому числі з особливими освітніми потребами.

Уміння розробляти оригінальні навчальні матеріали та інтегрувати сучасні технології, інноваційні практики та передові педагогічні методики в навчальний процес.

Уміння користуватися педагогічним потенціалом для сприяння когнітивній автономії серед учнів, використовуючи системні методологічні підходи для аналізу та підтримки індивідуального розвитку студента. Прагнення виховувати всебічно розвинених, критично виважених людей, готових внести значний внесок у технологічно розвинене та соціально відповідальне суспільство.

Результати проходження практики:

Після проходження практики студенти зможуть:

Продемонструвати здатність використовувати сучасні методології та технології для поширення та просування історичних та археологічних знань, а також у реалізації різноманітних педагогічних стратегій, спрямованих на посилення залучення громадськості та ефективності освіти.

Мати здатність синтезувати та передавати зразкові професійні практики, спираючись на міждисциплінарні ідеї та інтегруючи досягнення з суміжних наукових областей для вирішення нагальних проблем у галузях історії та археології.

Володіти компетенціями щодо розробки та реалізації освітніх планів з історії України, що відповідають чинним національним навчальним програмам та Державному стандарту базової і повної середньої освіти. Це включає в себе вибір і застосування відповідних навчальних стратегій, організаційних моделей і дидактичних матеріалів, формулювання чітких освітніх цілей і результатів навчання, а також сприяння традиційним і дистанційним формам навчання на різних типах уроків.

Продемонструвати майстерність у використанні широкого спектру як українських, так і міжнародних дидактичних ресурсів. Крім того, бути здатним розробляти та застосовувати ефективні методи оцінювання знань і компетенцій студентів.

Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин
Етап 1. Вступ до практики. Навчально-методичний інструктаж.	2
Етап 2. Ознайомлення з базами практики. Вивчення структури управління музеєм та історії його створення. Самостійна робота над завданнями, визначеними керівником від бази априактики	36
Етап 3. Вивчення основних напрямків фондової та екскурсійної роботи музею. Самостійна робота над завданнями, визначеними керівником від бази априактики	36
Етап 4. Дослідження фондів музею. Самостійна робота над завданнями, визначеними керівником від бази априактики	36
Етап 5. Оформлення документації музейно-педагогічної практики та захист практики.	36
Разом	180

Зміст практики

Змістовий модуль I. Організаційна робота в музеї

1. Вступ до практики. Навчально-методичний інструктаж.
2. Ознайомлення з базами практики.

Змістовий модуль II. Вивчення роботи музею

1. Вивчення структури управління музеєм
2. Вивчення історії його створення музеїв.

Змістовий модуль III. Робота з фондами музею

1. Вивчення основних напрямків фондової та екскурсійної роботи музеїв.
2. Дослідження фондів музеїв.

Змістовий модуль IV. Документація та звітування.

1. Оформлення звітної документації.
2. Захист практики - звіт та демонстрація презентацій.
- 3.

Обов'язки студентів під час проходження практики.

Підготовка перед практикою та інституційна відповідальність

Перед початком практики, а також під час інструктажу студенти-практиканти зобов'язані проконсультуватися з уповноваженим керівником практики Університету для отримання вичерпної інформації щодо підготовки та подання всієї необхідної документації.

Студенти-практиканти повинні ознайомитись і неухильно дотримуватись встановлених нормативних актів з охорони праці та виробничої гігієни за дорученням приймаючої установи.

Пунктуальність та дотримання затвердженого графіка проведення практики обов'язкові. Від студентів-практикантів очікується своєчасне прибуття до місця практики та повне дотримання встановленого графіку практичної роботи.

Оформлення результатів практики та документація

Студенти-практиканти несуть відповідальність за всебічне та сумлінне виконання всіх завдань, визначених програмою музейної та педагогічної практики. Це включає систематичний запис виконаних завдань в офіційному щоденнику стажування та підготовку всіх звітних документів відповідно до стандартів і термінів.

Після завершення стажування студенти повинні оформити документи, які мають відповідати всім вимогам, щоб успішно отримати залік. Практика проводиться суворо в терміни, визначені офіційним наказом по факультету.

Зміни та навчальна відповідальність

Клопотання про зміну терміну стажування у зв'язку з пом'якшуючими та документально підтвердженими обставинами подаються в письмовій формі на ім'я декана факультету. Затвердження здійснюється за умови погодження заступника декана з науково-методичної та навчальної роботи, завідувача кафедри та керівника практики університету.

Студенти-практиканти несуть повну відповідальність за виконання покладених їм завдань. Невиконання вимог у повному обсязі або отримання негативної оцінки тягне за собою зарахування академічної заборгованості.

Нагляд і зв'язок

Призначений керівник практики на базі відповідає за поширення інформації щодо колективних консультацій та забезпечення виконання розпоряджень, виданих керівниками стажування, призначеними університетом.

Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики.

Керівник практики від Університету:

Проводить організацію та реалізацію установчого навчально-методичного семінару з метою ознайомлення студентів із вимогами та порядком проходження музейно-педагогічної практики. Семінар охоплює питання техніки безпеки, графіку роботи, звітної документації.

Налагоджує взаємодію з керівниками практики на базі, інформуючи їх про програму музейно-педагогічної практики та відповідальність, покладену на них. Спільно з керівником з бази здійснює розподіл студентів за робочими місцями, забезпечуючи контроль за дотриманням правил внутрішнього розпорядку та організовуючи співпрацю для відвідування студентами практики.

Здійснює постійний супровід і контроль виконання студентами програми практики, надає консультативну допомогу щодо реалізації завдань. Регулярно інформує заступника декана факультету та завідувача кафедри про перебіг практики та вирішує актуальні питання.

Підсумовує результати практики, здійснює оцінювання роботи кожного студента за результатами проходження практики та приймає підсумковий залік.

Керівник практики від бази:

Забезпечує необхідні умови для якісного виконання студентами програми музейно-педагогічної практики, виключаючи залучення до завдань, що не відповідають програмі. Проводить обов'язкові інструктажі з охорони праці та техніки безпеки, суворо дотримуючись календарних графіків проходження практики. Складає завдання для самостійної роботи.

Контролює дотримання виробничої дисципліни практикантами та веде облік відвідування практики. У разі порушень трудової дисципліни або внутрішнього розпорядку оперативно повідомляє навчальний заклад.

Проводить систематичний облік і оцінювання самостійної роботи студентів під час практики. По завершенню практики здійснює оцінювання результатів діяльності кожного студента. За запрошенням кафедри може брати участь у підсумковій конференції, сприяючи обговоренню та аналізу здобутого досвіду.

Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів:

Види робіт/діяльності студента	Форма звітності	Максимальна кількість балів
Ознайомлення з базами практики.	звіт	10
Вивчення структури управління музеєм, вивчення історії його створення музеїв.	звіт	10
Робота з фондами музею Вивчення основних напрямків фондової та екскурсійної роботи музеїв. Дослідження фондів музеїв.	звіт	30
Захист практики - звіт та демонстрація презентацій.	щоденник	50

Разом		100

Перелік звітної документації

На завершальному етапі практики студенти готують і подають звітну документацію, яка відповідає завданням і змісту програми практики. Структура звітної документації включає такі елементи:

Звіт – документ, який містить аналіз і опис виконаної роботи, підписується керівником від бази практики, керівником від університету та студентом.

Щоденник музейно-педагогічної практики – містить обов’язкову інформацію про базу практики, керівників, терміни практики, розпорядок роботи, а також стислий щоденний опис виконаних завдань та їхніх результатів.

Захист – після завершення терміну практики студенти захищають свої досягнення, презентуючи результати виконання програми у вигляді презентації. Вся документація з практики подається студентами в електронному вигляді для перевірки по завершенню практики.

Цей процес дозволяє підвести підсумки, оцінити здобутий досвід та продемонструвати успішне виконання завдань практики.

Вимоги до звіту про практику

Основним документом, який студенти зобов'язані підготувати, є звіт, оформлений за визначеним стандартом. Звіт повинен містити повну та вичерпну інформацію про виконану роботу та досягнуті результати музейно-педагогічної практики. Він має демонструвати розвиток професійної компетентності студента.

Документ повинен відрізнятися чіткістю і лаконічністю, з переконливим викладом результатів роботи, логічністю висновків і обґрунтованістю запропонованих рекомендацій. Особливу увагу слід приділити детальному опису роботи, особисто виконаної студентом. У звіті неприпустиме дослівне переписування матеріалів баз практики, а також надмірне цитування літературних джерел, з метою збереження оригінальності та професійного підходу до виконання завдань.

Система контролю та критерії оцінювання

Практика передбачає фіксацію присутності студентів на базі практики. Кожен студент зобов'язаний вести щоденник практики, у якому зазначаються види та назви виконаних під час занять робіт, а також подається коротка характеристика їх змісту.

Керівники від бази практики здійснюють регулярне оцінювання виконаних студентами завдань. Загальна підсумкова оцінка роботи студентів формується на основі результатів кожного змістового модуля, а оцінка за модуль визначається через суму оцінок за окремі види робіт, виконаних студентом.

Шкала відповідності оцінок:

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Кількість балів	Зміст оцінки
А	відмінно	90-100	Досягнення дуже доброго рівня умінь і навичок студентами, а також належне оформлення звітної документації є показниками високої ефективності проходження практики, що демонструє професійну готовність студентів, їх здатність відповідально виконувати поставлені завдання та якісно презентувати результати своєї роботи.
В	дуже добре	81-89	Досягнення доброго рівня умінь і навичок, а також належне оформлення звітної документації, що свідчить про ґрунтовне освоєння

			студентами програми практики. Це демонструє їхню готовність ефективно застосовувати знання, здобуті в процесі навчання, і якісно виконувати практичні завдання. Такий рівень підготовки є важливим етапом у формуванні професійної компетентності майбутніх спеціалістів.
C	добре	71-80	Посередній рівень умінь і навичок за умови належного оформлення звітної документації, що свідчить про те, що студентам вдалося виконати основні вимоги програми практики, однак існує потреба у вдосконаленні практичних навичок і професійної компетентності.
D	задовільно	61-70	Низький але достатній рівень умінь і навичок, у поєднанні з належним оформленням звітної документації, свідчить про виконання студентом базових вимог програми практики, що демонструє наявність початкових професійних компетенцій, однак вказує на потребу у

			подальшому розвитку практичних навичок і глибокому освоєнні професійного матеріалу.
E	достатньо	51-60	Мінімальний рівень умінь і навичок у поєднанні з належним оформленням звітної документації, що свідчить про те, що студент зміг виконати лише найосновніші вимоги програми практики.
F	Незадовільно з Можливістю повторного складання	1-50	Недостатній рівень умінь і навичок у поєднанні з незадовільним оформленням звітної документації, що свідчить про серйозні прогалини в освоєнні програми практики.
FX	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням курсу	0	Відсутність умінь і навичок, що свідчить про неспроможність студента виконати ключові вимоги програми практики.

Рекомендована література

1. "Музейний простір України." Доступно за посиланням: <http://prostir.museum>.
2. Белікова, М. В., і С. В. Гресь-Євреїнова. "Інновації в музейній практиці України та світу: досвід та проблеми запровадження." У *Актуальні проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку індустрії туризму в Україні та Польщі: Матеріали сьомої міжнародної науково-практичної конференції*, за ред. І. В. Саух, 149–151. Житомир: Вид-во ЖФ КІБІТ, 2013.
3. Білик, Надія Іванівна. "Музей як центр координації освітньо-виховної та краєзнавчої роботи закладу освіти." *Імідж сучасного педагога* 3 (198) (2021): 82–90.
4. Закон України «Про музеї та музейну справу». Доступно за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80>.

5. Маньковська, Руслана. "Сучасні музейні комунікації та перспективи їх розвитку." *Краєзнавство* 3 (2013): 75–84.
6. Михайличенко, С. С. "Формування дослідницьких умінь учнів в процесі взаємодії школи та музею." *Теоретичні питання культури, освіти та виховання* 44 (2011): 133–135.
7. Рутинський, М. Й., і О. В. Стецюк. *Музеєзнавство: навч. посіб.* Київ, 2008.
8. Стельмах, І. Ф. "Громадські музеї з позицій музеєзнавства (на матеріалах музеїв АР Крим)." *Сіверщина в історії України* (2011).

Додаток 1
Зразок титульного аркуша щоденника практики

Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра історичного краєзнавства

Щоденник
виробничої музейно-педагогічної практики

Студента (ПІБ) _____

Група _____

База практики _____

Керівники практики _____

Додаток 2
Зразок другої та наступних сторінок щоденника практики

дата	вид роботи	додаткова інформація

Додаток 3
Зразок оформлення звіту

ЗВІТ
про проходження музейно- педагогічної практики,
що проводилася з «_____» по «_____» 2025 р.на базі
(зазначається повна назва бази практики)

під керівництвом
(ПІБ усіх керівників практики) _____
_____

Студента
(ПІБ) _____
Групи _____

Дата _____ Підпис студента _____